PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Lisää resursseja saamme vain tehostamalla ja automatisoimalla prosesseja. **PÄÄJOHTAJA LIISA HYSSÄLÄ, KELA**

Paimion parantola suljetaan

Tällaista otsikkoa ei arkkitehtuurin ystävä haluaisi kirjoittaa eikä lukea, mutta niin se vain on: Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri sulkee Paimion sairaalan ensi kevään aikana.

EIJA MANSIKKAMÄKI

Arkkitehdin kädenjälki näkyy pääsisäänkäynnin lipassa.

PAIMIO (MT)
Sairaala tunnetaan paremmin nimellä Paimion parantola. Se sijaitsee Preitilän sivukylällä keskellä mäntykangasta ja tunnetaan suunnittelijastaan **Alvar Aallosta**.

Paimion parantolaa pidetään yhtenä Aallon varhaisen funktionalistisen kauden päätyönä ja se on kansainvälisestikin tärkeä nähtävyys.

Sairaala hivelee silmää ja sielua. Aalto uskoikin parantavaan arkkitehtuuriin ja kutsui sairaalaansa ”mediciniseksi instrumentiksi”. Sisustusta leimaavat runsas luonnonvalo, auringonkeltainen lattia ja kaarevat, aaltomaiset muodot.

Keltaisen ohella väreinä on käytetty valkoista, mustaa ja turkoosia. Rakennukset ja potilashuoneet on sijoiteltu niin, että auringonvalon määrä ja suunta on aina oikea.

Aalto suunnitteli myös sairaalan sisustuksen valaisimia myöten.

Täältä ovat lähtöisin monet Artekin huonekalut, kuten Paimio-nojatuoli.

Hoitoja varten oli makuuhalli ja keuhkojen tuuletusta varten lepoparvekkeita, sillä mäntykankaan ilma muistuttaa alppi-ilmastoa. Yläkerrosten terassilta on hienot näkymät.

Viime ajat tavallinen sairaala

Viime ajat rakennuksessa toimi Paimion sairaala, jossa hoidettiin erityisesti reumasairauksia.

Keuhkoklinikka muutti Turkuun jo kaksi vuotta sitten. Sinne, Turun yliopistollisen keskussairaalan uuteen laajennettuun T-sairaalaan, keskitetään seudun monia muitakin toimintoja.

Sairaanhoitopiiri sulkee myös Raision sairaalan ja karsii vuodepaikkoja muistakin aluesairaaloista.

Sairaalatoiminnasta luopuminen on yksi keino säästää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin menoja. Paimion sairaalan sulkeminen tuo säästöä lähes miljoona euroa vuodessa, vaikka kiinteistön ylläpitovastuu jäisi sairaanhoitopiirille. Tyhjäksi jää 64 petipaikkaa ja satakunta työntekijää siirtyy Turkuun.

Kansa kapinoi ja ideoi jatkokäyttöä

Paimiossa ei sairaanhoitopiirin päätökseen tyydytä. Kaupunginhallitus haluaa selvittää asiantuntijatyöryhmän avulla Paimion sairaalan jatkokäyttöä.

Paimio-Seura taas perää Varsinais-Suomen taidetoimikunnalta rakennuksen arvon ja hengen mukaista käyttötarkoitusta.

Museovirasto on määritellyt sairaalan valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi, ja sitä on ehdotettu myös Unescon maailmanperintölistalle. Suojelumääräysten mukaan sairaalarakennusten käytön tulee olla sopusoinnussa alkuperäisen toiminnan kanssa.

MT:n tietojen mukaan tiloihin on ehdotettu ainakin Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin hallintoa, hotellia ja vanhusten hoivakotia. Käyttötarkoituksen muuttaminen edellyttäisi sisätilojen muutostöitä.

Rakennus oli käynyt vanhanaikaiseksi myös sairaalakäyttöön, katsoi klinikasta kuusi vuotta sitten selvitystyön tehnyt klinikan ylilääkäri **Kari Liippo**.

Kansalaiset ovat ehdottaneet sairaalaan kuntoutusyksikköä, uniapneakeskusta, ylipainoisten elämäntapakoulua ja paikkaa toipua vaikeista leikkauksista ja syöpähoidoista, syömishäiriöistä ja synnytys- ja muista masennuksista.

Rakennuksen on kerrottu kiinnostaneen muun muassa Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lasten ja Nuorten Kuntoutussäätiötä.

EIJA MANSIKKAMÄKI

Alvar Aalto suunnitteli sairaalaan paljon luonnonvaloa ja kaikki huonekalut.

Keuhkojen tuuletusta varten oli lepoparvekkeita.

Sairaalassa toimii vielä laboratorio ja röntgen.

HISTORIA

Tuberkuloosi tappoi yhden joka tunti

Tuberkuloosi tappoi Suomessa 1920-luvulla tuhansittain ihmisiä, yhden jokaisena vuorokauden tuntina.
Taudin torjumiseksi rakennettiin suuria kansanparantoloita. Niistä yksi nousi vuonna 1933 Paimion kunnan lahjoittamalle 40 hehtaarin maa-alueelle ja lisäksi ostetulle 270 hehtaarin maatilalle.
Sairaalan suunnitteli arkkitehti Alvar Aalto.
Paimion parantola toimi keuhkotautien ja erityisesti tuberkuloosin hoitopaikkana vuodesta 1933 aina 1960-luvulle saakka.
Sairaansijoja oli enimmillään 286, nyt enää 64.
Puolustuslaitos otti rakennukset ja irtaimiston käyttöönsä lokakuussa 1939. Siviilipotilaat evakuoitiin ja parantola toimi sotasairaalana vuoteen 1945.
Tuberkuloosilääkkeet keksittiin 1940–1950-lukujen taitteessa. Kuolleiden määrä väheni, mutta sairaita oli yhä paljon. 1960-luvulla parantolassa vapautui tilaa muidenkin sairauksien hoitoon.
Nimi muutettiin Paimion sairaalaksi vuonna 1971. Tammikuusta 1973 siellä on erikoistuttu reumasairauksien hoitoon ja vuonna 1987 siitä tuli osa TYKS:iä.
Parantolakokonaisuuteen kuuluu lääkärien ja hoitajien kaksikerroksisia rivitaloja, hautakappeli eli Ruusukellari, vedenpumppaamo ja biologinen jätevedenpuhdistuslaitos.
Lähteet: Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri ja Museovirasto

LUKENUT MIES

Vasenta rajaa

Kun **Veikko Vennamon** SMP saavutti jytkyn 1970, ilmaantui monenlaista selittäjää. Eräs parhaista oli toimittajien **Jorma Cantell** (sd.) ja **Erkki Kivioja** (kesk.) pamfletti, vaikka sen tiedemieskirjoittajat eivät päässeet pintaa syvemmälle.

Vennamolaisuuden ajatusmaailma avautuu halukkaille aidoimmin legendaarisen puoluesihteerin **Eino Poutiaisen** muistelmista. Tutkijoista syvimmälle lienee päässyt 1980-luvun vennamolaisuutta tarkastellut valtiopäiväneuvos **Mikko Pesälän** (kesk.) poika **Jussi Pesälä**. Hän kuoli nuorena ja työ jäi kesken.

Timo Soinin perussuomalaisia on käsitelty enemmän mediailmiönä ja 2011 jytkyä median tuotteena. Ammattilaisille kättä pitempää tarjoaa **Sami Borgin** toimittama paksu tutkimus, joka kunnallisvaalien tuloksesta päätelleen on luettu muiden puolueiden toimistoissa tarkasti.

Myös vasemmistoliiton puoluesihteeri **Sirpa Puhakka** laittaa pamfletissaan Soinin noususta liikaa median piikkiin. Tv-yhtiöitä syytetään, kun nämä päästivät 2011 eduskuntavaalien alla Soinin neljän suuren tenttiin, vaikka tällä ei ollut muuta näyttöä kuin gallupluvut.

Vanhat kansandemokraattinaiset haukkuivat julkistamistilaisuudessa Puhakan, kun tämä antaa Soinille mainosta julkaisemalla kirjansa ennen kunnallisvaaleja. Kanteen on tyylitelty Soini niin iljettävän pankkirosvon näköiseksi, että sen uskaltaa ottaa käteensä vain pinttynein vasemmistoälykkö.

Vasemmistolle kirja onkin suunnattu. Sen pääteemana on perussuomalaisten rasistisen ja maahanmuuttovastaisen aineksen erittely. Juuri tähän saumaan on **Paavo Arhinmäki** iskenyt jo kaksissa vaaleissa suhteellisen hyvällä menestyksellä.

Vasemmistoliiton edeltäjä SKDL järjesti jytkyn pari kertaa. SKP:n vanha ideologi **Oiva Björkbacka** vihjailikin tilaisuudessa tähän suuntaan.

Esimerkiksi 1958 SKDL nousi yllättäen suurimmaksi puolueeksi, vaikka kansa jyrkästi paheksui tuoretta Unkarin miehitystä. Mutta aina kun suuret puolueet ryhtyvät yhdessä ajamaan kovaa talouspolitiikkaa selittäen sen ”ainoaksi vaihtoehdoksi”, ulkokehälle ajautuneet kansanryhmät keksivät keinon potkaista takaisin.

PEKKA ALAROTU

Sirpa Puhakka: Perin suomalainen jytky. 159 sivua. Into.

Kela juhlii 75 vuottaan

Kelan perustamisesta tulee tänä vuonna kuluneeksi 75 vuotta. Juhlavuosi huipentuu marraskuussa, kun toimistot kautta maan tarjoavat asiakkaille kakkukahvit 19.–30.11.

”Kelassa on käynnissä voimakas muutos, jonka tuloksista osa näkyy jo nyt asiakkaiden arjessa. Kohti uutta Kelaa -ohjelmamme jatkuu vuoteen 2015”, toteaa pääjohtaja **Liisa Hyssälä**.

Kela on tähän mennessä uudistanut noin 30 lomakettaan helpommin täytettäväksi ja parantanut 250 asiakaskirjeensä ymmärrettävyyttä. Uudistamista odottaa yhä noin 200 lomaketta ja yli tuhat kirjettä, joista pääosa uudistuu ensi vuonna. Asiakkaiden näkemyksiä on kerätty esimerkiksi verkkokeskusteluissa ja haastatteluilla.

Myös palvelua uudistetaan. Esimerkiksi vuoden alussa alkanutta työkykyneuvontaa on tarjottu jo noin 3 000 asiakkaalle. Kelan työkykyneuvoja ottaa yhteyttä asiakkaaseen, jos sairauspäivärahakausi pitkittyy tai sairausjaksot alkavat toistua.

”Ensi vuonna palvelumalli laajenee sairaiden ja vammaisten asiakkaiden palveluun. Tavoitteena on, että tällä asiakasryhmällä olisi käytettävissä henkilökohtainen Kela-neuvoja, joka toimii aktiivisesti asiakkaan parhaaksi myös muiden viranomaisten kanssa”, Hyssälä kertoo.

Myös Kelan verkkoasiointi on lisääntynyt ja nyt jo noin 20 prosenttia hakemuksista tehdään verkossa. Eniten verkkoasiointia suosivat opiskelijat ja lapsiperheet.

Lähiaikoina sähköinen palvelu helpottuu edelleen, kun myös hakemusten liitteet voi lähettää sähköisesti.

”Kelassa tuottavuuteen kohdistuu samanlaisia paineita kuin muuallakin julkisella sektorilla. Lisää resursseja saamme vain tehostamalla ja automatisoimalla prosesseja. Lisähaasteena on työttömyyden kasvu, joka tuo myös meille lisää töitä ja uusia hakemuksia”, pääjohtaja Hyssälä toteaa.

MT

Yhteisvastuukeräyksellä kertyi noin 4,1 miljoonaa euroa

Suomalaiset lahjoittivat yhteisvastuukeräykselle tänä vuonna 4 103 080,29 euroa. Varoilla torjutaan ylivelkaantumista Suomessa ja tuetaan pienrahoitustoimintaa Ugandassa.

Yhteisvastuun keräysjohtaja **Tapio Pajunen** korostaa, että yhteisvastuun tehtävä on nostaa esiin yhteiskunnan epäkohdista kumpuavaa hätää. Hän toteaa, ettei jatkossakaan valita vain helppoja keräyskohteita. Vuonna 2011 yhteisvastuu keräsi reilut 4,38 miljoonaa euroa yksinäisille nuorille.

Suomessa Takuu-Säätiö käynnistää saamallaan tuotto-osuudella uudenlaisen pienluottohankkeen.

Ugandassa yhteisvastuu tukee kyläyhteisöjen säästö- ja lainaryhmiä, joiden jäsenille opetetaan taloudenhallinnan ja itsenäisen toimeentulon hankkimisen perustaitoja.

MT

Vaatekankaat palavat sekunneissa

Lähes kaikki vaatetekstiilit ovat hyvin syttymisherkkiä, muistutetaan Valtion teknillisestä tutkimuskeskuksesta VTT:stä.

Vaatteen tuotelapusta ei pysty päättelemään tuotteen syttyvyyttä, sillä viimeistelyaineet vaikuttavat materiaalin lisäksi tuotteen paloherkkyyteen.

Kuluttajan on myös vaikea selvittää tavallisten käyttövaatteiden syttyvyysherkkyyttä tai palamisnopeutta, koska Suomen lainsäädäntö ei edellytä kuluttajavaatteiden testaamista.

VTT:n tuotepäällikön **Tiia Ryynäsen** mukaan testausta ei vaadita, koska riskit onnettomuuksiin ovat niin vähäisiä. Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö arvioi, että palamaan syttyneet talvivaatteet aiheuttavat kuitenkin vuosittain muutaman ihmisen loukkaantumisen.

Herkimmin palamaan syttyvät ohuet selluloosakuituiset kankaat kuten läpikuultavat huivit, jotka roihahtavat jo liekin hipaisusta. Painavat materiaalit kuten villakankaat syttyvät hieman hitaammin, mutta syttyessään ne palavat ohutta materiaalia rajummin.

STT

Sky Advertising

Mottimerkki, talkoohengessä sotiemme sankareiden puolesta

Osta Mottimerkki R-kioskilta tai veteraanit.fi

Sota-aikana Suomi oli kirjaimellisesti motissa – myös kotirintamalla. Vuosina 1942–44 suomalaiset hakkasivat talkoilla yli 3 miljoonaa halkomottia, jotta ankarasta polttopuupulasta selvittiin. Halkomottien teosta sai tunnustukseksi rautaisen kirvesmerkin.

Mottimerkki on taottu tarkasti alkuperäisen kirvesmerkin mukaan.

Merkin hinta on 25 €. Myyntituotto käytetään itsenäisyytemme puolustajien, nykyisten sotiemme veteraanien kotona asumisen tukemiseen.

Sotiemme veteraanit kiittävät.

R kioski

SOTIEMME VETERAANIT
VETERANERNA FRÅN VÅRA KRIG

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Kaisa Mäkäräinen ja Jari Litmanen tukevat Sotiemme Veteraaneja.

www.veteraanit.fi